

مقالات و رسالات تاریخی

(بیست و هفت مقاله و رساله تاریخی)

رسول جعفریان

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

سرشناسه	جعفریان، رسول، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	مقالات و رسالات تاریخی: بیست و هفت مقاله و رساله تاریخی / رسول جعفریان.
مشخصات نشر	تهران: نشر علم، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۸۱۰ ص.
شابک	۵-۵۰۵-۲۲۴-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	اسلام -- تاریخ -- مقاله ها و خطابه ها
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ج۷/۶۳/DS۳۵
رده بندی دیویی	۹۰۹/۰۹۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۴۲۴۵۳

نسخه

مقالات و رسالات تاریخی

رسول جعفریان

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

چاپ اول، ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

لینتوگرافی: کوثر

چاپ: مهارت

مركز پخش علم: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۵-۵۰۵-۲۲۴-۹۶۴-۹۷۸

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 ۱. محمد بن اسحاق ندیم و کتاب الفهرست او
۳۱	 ۲. دیدگاه علمای عصر صفوی در باره احکام نجومی و سعد و نحس ایام
۵۱	 ۳. رساله در شرح احوال لطف‌الله بن سلمان شاه نیشابوری و دیوان وی
۱۸۹	 ۴. مروری بر مطالعات پیرامون نقش خواجه نصیر در سقوط بغداد
۲۰۵	 ۵. دوزبانه‌های ادب فارسی و عربی در قرن هفتم
۲۰۹	 ۶. اردوباد و اهمیت فرهنگی آن در دوره اخیر صفوی
۲۲۳	 ۷. گشتی در حکایات کتاب سفینه فطرت
۲۴۳	 ۸. طریق استخاره معتبره
۲۴۹	 ۹. مهر کتابخانه شاهرخ تیموری
۲۵۵	 ۱۰. سفرنامه عتبات سال ۱۳۱۳
۲۷۹	 ۱۱. از کاخ هشت بهشت تا کاخ توپقایی
۳۰۷	 ۱۲. گزارش سفر عمره: ۱۳۹۰
۳۳۹	 ۱۳. علمای بلادنگاهی به موقعیت آیت‌الله زند کرمانی در اصفهان
۳۴۷	 ۱۴. ابن معتز شاعر عباسی و تفسیر تاریخ اسلامی بر اساس منازعه عباسیان و طالبیان
۳۶۹	 ۱۵. گرایش جریان نوگرایی دینی در تفسیر معنای محکم و متشابه قرآن (به ضمیمه رساله متشابهات قرآن از اسدالله خرقانی)
۴۰۷	 ۱۶. آگاهی‌های تازه در باره غلامان و کنیزکان در دوره صفوی بر پایه کتاب آداب سنیه (از محمد صالح خاتون آبادی - م ۱۱۲۶)
۵۲۷	 ۱۷. ادبیات الفاظ کفر در فقه حنفی (فارسیات کتاب فتاوی تاتارخانیه از سال ۷۷۷)
۵۶۳	 ۱۸. یکصد و پنجاه و شش کلمه نوشته علمای بلخ

۱۹. تعبیر فارسی در الفاظ طلاق و سوگند در متون فقه حنفی ۵۹۹
۲۰. رویکرد فقهی به سیره نبوی در یک صد سال گذشته (عوامل و پیامدها) ۶۵۹
۲۱. نظریه دارالحرب - دارالاسلام و تعریف کفر در فقه حنفی و تأثیر و تأثر آن از رویدادهای خراسان در قرن دهم هجری ۶۷۷
۲۲. مروری بر یک رساله انتقادی از دوره صفوی ۷۲۵
۲۳. یادداشت نخست کتابی در باره قحطی سال ۱۲۸۸ در اصفهان ۷۴۹
۲۴. ترجیح بندی در ستایش شاه اسماعیل دوم (سلطنت از ۹۸۴ - ۹۸۵) ۷۶۱
۲۵. بررسی چند روایت تاریخی در باب غالیان عصر خلافت امام علی (ع) ۷۷۱
۲۶. جغرافی سودان / محمد حسین فروغی ۷۸۱
۲۷. شرح بعضی از وضع کیلان / نویسنده ناشناخته ۷۹۳

بسم الله الرحمن الرحيم و الحمد لله رب العالمين
و صلى الله على سيدنا محمد و على آله الطاهرين

پرونده دوره بیست جلدی مقالات تاریخی را بستم و اینک خوشحالم که اولین مجلد از سری جدید مقاله‌ها و رساله‌هایی که توفیق نگارش و تصحیح آنها را یافته‌ام خدمت دوستان و علاقه‌مندان تقدیم می‌کنم

طی این چهار سالی که در کتابخانه مجلس بودم و همزمان کلاس درس دانشگاه را هم داشتم و به علاوه رفت و آمد قم را هم داشته داشتم، امکان این که با فراغت بال کاری مفصل دست گیرم نبود. طبعاً دلخوشی من این بود که بتوانم مقاله‌ای بنویسم یا رساله کوچکی را تصحیح کنم و در پیام بهارستان یا نشریات دیگر کشور چاپ کنم.

اکنون حاصل این دوره مجموعه مقالات و رسالات حاضر است، نامی که همان را هم برای این مجموعه انتخاب کرده‌ام.

باید اعتراف کنم سنجیتی قابل ملاحظه‌ای میان مقالات نیست و حتی زمان بسیاری از آنها از نظر دوره‌ای که به آن پرداخته شده، متفاوت است، اما به هر روی، تلاش این است که هر کدام آنها بتواند مطلبی هرچند مختصر را روشن کند.

در این مدت، مجموعه‌ای از مقدماتی که بر کتابها نوشتم و همین‌طور یادداشت‌های سیاسی و نیز خاطرات مربوط به کتابخانه را در یک مجموعه فراهم کرده‌ام که اگر خداوند توفیق داد یا به تفکیک یا همراه با هم منتشر خواهیم کرد.